2026/1709

13.7.2026

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2026/1709,

13. juuli 2026,

millega muudetakse otsust (ÜVJP) 2024/1484, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Venemaal

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 29,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu võttis 27. mail 2024 vastu otsuse (ÜVJP) 2024/1484 ([1]).

(2) Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) Inimõiguste Nõukogu poolt ametisse nimetatud Venemaa Föderatsiooni inimõiguste olukorraga tegelev eriraportöör avaldas 15. septembril 2025 aruande „Inimõiguste olukord Venemaa Föderatsioonis“. Aruandes rõhutati, et Venemaa ametivõimud on jätkanud uute tehnoloogiate kasutamist sõnavabaduse, teabele juurdepääsu ja ühinemisvabaduse piiramiseks.

(3) 16. märtsil 2026 tegi ÜRO ja teiste rahvusvaheliste organisatsioonide juures Genfis asuv Euroopa Liidu alalise esindaja asetäitja ÜRO Inimõiguste Nõukogu 61. istungjärgul liidu nimel avalduse. Avalduses mõisteti kõige karmimalt hukka Venemaa poolt Ukrainas jätkuvalt toimepandavad rahvusvahelise inimõigustealase õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumised, nagu sõjavangide ja tsiviilisikutest kinnipeetavate kiirhukkamised, meelevaldne kinnipidamine, piinamise ja muude väärkohtlemise vormide, sealhulgas vägistamise ning konfliktidega seotud seksuaalse ja soolise vägivalla süstemaatiline ja laialdane kasutamine.

(4) Liit mõistab inimõiguste rikkumised ja repressioonid Venemaal endiselt vankumatult hukka.

(5) Võttes arvesse olukorra tõsidust, on nõukogu seisukohal, et otsuse (ÜVJP) 2024/1484 lisas esitatud füüsiliste ja juriidiliste isikute, üksuste ja asutuste loetellu tuleks lisada 11 füüsilist isikut ja viis üksust.

(6) Otsust (ÜVJP) 2024/1484 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsuse (ÜVJP) 2024/1484 lisa muudetakse vastavalt käesoleva otsuse lisale.

([1]) Nõukogu 27. mai 2024. aasta otsus (ÜVJP) 2024/1484, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Venemaal (ELT L, 2024/1484, 27.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1484/oj).

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Brüssel, 13. juuli 2026

Nõukogu nimel

eesistuja

K. KALLAS

LISA

Otsuse (ÜVJP) 2024/1484 lisa muudetakse järgmiselt.

1) Jaotisse „A. Füüsilised isikud“ lisatakse järgmised kanded:

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
„88.	Elena Gennadyevna BAGUDINA (vene keeles: Елена Геннадьевна БАГУДИНА)	Ametikoht: Communication Platform LLC peadirektor Sünniaeg: 11.3.1954 Kodakondsus: Venemaa Sugu: naine	Elena Bagudina on VK (varem VKontakte) tütarettevõtja Communication Platform LLC peadirektor ning riigi toetatava mobiiltelefonirakenduse Max arendaja ja haldaja. Peadirektorina vastutab ta rakenduse Max arendamise ja haldamise eest. Rakenduse Max arendamise järelevalvet tegi föderaalne julgeolekuteenistus (FSB), kes kehtestas nõuded, mida rakenduse Max arendajad pidid täitma. Rakendus Max tuleb eelpaigaldada kõigile Venemaal müüdavatele mobiiltelefonidele ja tahvelarvutitele ning see on integreeritud Gosuslugi teenusega. Paljude ekspertide sõnul on rakendusel Max ulatuslikud jälgimisfunktsioonid ja võime jälgida teabevahetust, sealhulgas virtuaalsete privaatvõrkude (VPNid) kasutamist, koguda andmeid muude telefonile paigaldatud rakenduste kohta, jälgida aadressiraamatut, teha kindlaks kasutaja asukoht ning paigaldada sõltumatuid uuendusi. Rakenduse Max kasutuselevõtu ja edendamisega Venemaa riigi poolt on kaasnenud muude sõltumatute rakenduste, näiteks WhatsAppi või Telegrami mahasurumine ja blokeerimine ning kampaania, mille eesmärk on piirata VPNide kasutamist, mis võimaldas kasutajatel pääseda juurde Venemaal blokeeritud sisule. Teave, mille Venemaa ametiasutused kogusid rakenduse Max kaudu, oli aluseks Venemaa kodaniku trahvimisele rakenduses postitatud sisu eest. Seega pakub Elena Bagudina tehnilist tuge kodanikuühiskonna ja demokraatliku opositsiooni represseerimiseks, sealhulgas abistades ja hõlbustades neid.	13.7.2026

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
89.	Dmitry Valerianovich GACHKO (vene keeles: Дмитрий Валерьянович ГАЧКО)	Ametikoht: VAS Expertsi peadirektor ja tegelik omanik Sünniaeg: 16.8.1976 Kodakondsus: Venemaa Sugu: mees	Dmitry Gachko on piiratud vastutusega äriühingu VAS Experts peadirektor ja tegelik omanik, see äriühing toodab, arendab ja müüb nn operatiivsete otsingumeetmete süsteemiga (SORM) seotud riist- ja tarkvara. Peadirektori ja tegeliku omanikuna vastutab ta VAS Expertsi tegevuse eest SORMiga seotud riist- ja tarkvara tootmisel ja tarnimisel. SORM on jälgimissüsteem, mida kasutatakse alates 1990. aastate keskpaigast interneti ja mobiilside kontrollimiseks Venemaal, täpsemalt telefonikõnede, e-kirjade, internetikasutuse, tekstisõnumite ja sotsiaalvõrgustike jälgimiseks. Mobiilsideoperaatorid ja internetiteenuse osutajad on õiguslikult kohustatud SORMi paigaldama. See on paigaldatud kõikidesse Venemaa andmekeskustesse, kõikidesse interneti vahetuspunktidesse ja suurtesse otsingumootoritesse. Kasutajaliiklus kopeeritakse eraldi serverisse või föderaalsele julgeolekuteenistusele (FSB) kättesaadavasse andmekeskusesse. SORM kogub teavet kasutaja füüsilise asukoha, tegevusmustrite, seadme kasutusaja, kasutaja käitumise ning eri SIM-kaartide kasutamise kohta ühes või mitmes seadmes. Seda saab kasutada tagasiulatuvalt ja ilma teenuseosutaja teadmata. SORMi on kasutatud selleks, et võtta sihikule ajakirjanikke, opositsioonitegelasi, vähemusrühmi ja tavakodanikke. Seda on kasutatud ka selleks, et anda kohtu alla Venemaa opositsiooni toetajaid, juhte nagu Aleksei Navalnõi, meeleavalduste korraldajaid, Venemaa ametivõimude jaoks kriitilisi internetikontosid hallanud või poliitilise olukorra kohta kokkuvõtteid teinud isikuid ning Ukraina-vastase agressioonisõja vastu võitlevaid aktiviste. SORMi on kasutatud ka selleks, et pidada ennetavalt kinni valitsusvastases tegevuses kahtlustatavaid isikuid. SORMil on olnud suur mõju Venemaa kodanike võimele saada Ukraina-vastase agressioonisõja kohta erapooletut teavet. Seda kasutati ka tuhandetelt lääne veebisaitidelt ja -teenustelt lähtuva liikluse ning neile juurdepääsu blokeerimiseks.	13.7.2026

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
			VAS Experts on seotud SORMi, sealhulgas telekommunikatsioonivõrkudesse integreeritud riist- ja tarkvara arendamise, tarnimise ja hooldamisega, võimaldades seega luureagentuuridel kogu andmeliiklusele otse ligi pääseda. VAS Experts on peamine SORM tarnija, mis vastab FSB kehtestatud pealtkuulamisnõuetele ja toetab Venemaa sideseiretaristu toimimist. VAS Experts tegutseb raamistikus, mille on kehtestanud ja mille üle teevad järelevalvet Venemaa ametiasutused. Kõnealused ametiasutused kiidavad heaks SORMi kasutamise tehnilised nõuded, nõuavad, et operaatorid kooskõlastaksid rakenduskavasid, jälgivad nõuetele vastavust ja kasutavad seadmeid otseseks pealtkuulamiseks. Seega töötab VAS Experts välja ja tarnib seadmeid, mis on spetsiaalselt ette nähtud FSB kindlaks määratud seirenõuete täitmiseks. Seega toetab Dmitry Gachko materiaalselt inimõiguste raskeid rikkumisi ning kodanikuühiskonna ja demokraatliku opositsiooni represseerimist.	

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
90.	Sergey Anatolevich OVCHINNIKOV (vene keeles: Сергей Анатольевич ОВЧИННИКОВ)	Ametikoht: Closed Joint-Stock Company „Norsi Trans“ tegevdirektor ja tegelik omanik Sünniaeg: 5.5.1955 Kodakondsus: Venemaa Sugu: mees	Sergey Ovchiannikov on Closed Joint-Stock Company „Norsi-Trans“ peadirektor ja tegelik omanik, see äriühing toodab, arendab ja müüb nn operatiivsete otsingumeetmete süsteemiga (SORM) seotud riist- ja tarkvara. Tegevdirektori ja tegeliku omanikuna vastutab ta Norsi-Transi tegevuse eest SORMiga seotud riist- ja tarkvara tootmisel ja tarnimisel. SORM on jälgimissüsteem, mida kasutatakse alates 1990. aastate keskpaigast interneti ja mobiilside kontrollimiseks Venemaal, täpsemalt telefonikõnede, e-kirjade, internetikasutuse, tekstisõnumite ja sotsiaalvõrgustike jälgimiseks. Mobiilsideoperaatorid ja internetiteenuse osutajad on õiguslikult kohustatud SORMi paigaldama. See on paigaldatud kõikidesse Venemaa andmekeskustesse, kõikidesse interneti vahetuspunktidesse ja suurtesse otsingumootoritesse. Kasutajaliiklus kopeeritakse eraldi serverisse või föderaalsele julgeolekuteenistusele (FSB) kättesaadavasse andmekeskusesse. SORM kogub teavet kasutaja füüsilise asukoha, tegevusmustrite, seadme kasutusaja, kasutaja käitumise ning eri SIM-kaartide kasutamise kohta ühes või mitmes seadmes. Seda saab kasutada tagasiulatuvalt ja ilma teenuseosutaja teadmata. SORMi on kasutatud selleks, et võtta sihikule ajakirjanikke, opositsioonitegelasi, vähemusrühmi ja tavakodanikke. Seda on kasutatud ka selleks, et anda kohtu alla Venemaa opositsiooni toetajaid, juhte nagu Aleksei Navalnõi, meeleavalduste korraldajaid, Venemaa ametivõimude jaoks kriitilisi internetikontosid hallanud või poliitilise olukorra kohta kokkuvõtteid teinud isikuid ning Ukraina-vastase agressioonisõja vastu võitlevaid aktiviste. SORMi on kasutatud ka selleks, et pidada ennetavalt kinni valitsusvastases tegevuses kahtlustatavaid isikuid. SORMil on olnud suur mõju Venemaa kodanike võimele saada Ukraina-vastase agressioonisõja kohta erapooletut teavet. Seda kasutati tuhandetelt lääne veebisaitidelt ja -teenustelt lähtuva liikluse ning neile juurdepääsu blokeerimiseks.	13.7.2026

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
			Norsi-Trans on seotud SORMi, sealhulgas telekommunikatsioonivõrkudesse integreeritud riist- ja tarkvara arendamise, tarnimise ja hooldamisega, võimaldades seega luureagentuuridel kogu andmeliiklusele otse ligi pääseda. SORM hõlmab telekommunikatsiooniteenuse osutajate rajatistesse paigutatud seireseadmeid. Kõnealused seireseadmed edastavad Venemaa valitsuse luureasutusele teavet, sealhulgas telefonikõnede, tekstisõnumite, e-kirjade ja internetiliikluse kohta. SORM hõlbustab ka juurdepääsu sõnumirakendusega seotud sideandmetele, metaandmetele, mobiilinumbritele, telefonitunnustele, asukohatuvastusele, nimedele, e-posti aadressidele ja IP-aadressidele. Norsi-Trans on peamine SORMi tarnija, mis vastab FSB kehtestatud pealtkuulamisnõuetele ja toetab Venemaa sideseiretaristu toimimist. Norsi-Trans tegutseb raamistikus, mille on kehtestanud ja mille üle teevad järelevalvet Venemaa ametiasutused. Kõnealused ametiasutused kiidavad heaks SORMi kasutamise tehnilised nõuded, nõuavad, et operaatorid kooskõlastaksid rakenduskavasid, jälgivad nõuetele vastavust ja kasutavad seadmeid otseseks pealtkuulamiseks. Seega töötab Norsi Trans välja ja tarnib seadmeid, mis on spetsiaalselt ette nähtud FSB kindlaks määratud seirenõuete täitmiseks. Seega toetab Sergey Ovchinnikov materiaalselt inimõiguste raskeid rikkumisi ning kodanikuühiskonna ja demokraatliku opositsiooni represseerimist.	

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
91.	Mikhail Mikhailovich FOMIN (vene keeles: Михаил Михайлович ФОМИН)	Ametikoht: LLC Citadeli tegevdirektor Sünniaeg: 22.3.1981 Kodakondsus: Venemaa Sugu: mees	Mikhail Fomin on LLC Citadeli tegevdirektor. LLC Citadel tegutseb Moskvas ja Nižni Novgorodis ning arendab, rakendab ja toetab nn operatiivsete otsingumeetmete süsteemi (SORM) tarkvara ja riistvara. LLC Citadel on suurim SORMi riist- ja tarkvara tootja ja väidetavalt kõige olulisem tarnija Venemaal. Tegevdirektorina vastutab Mikhail Fomin LLC Citadeli tegevuse eest SORMiga seotud riist- ja tarkvara tootmisel ja tarnimisel. SORM on jälgimissüsteem, mida kasutatakse alates 1990. aastate keskpaigast interneti ja mobiilside kontrollimiseks Venemaal, täpsemalt telefonikõnede, e-kirjade, internetikasutuse, tekstisõnumite ja sotsiaalvõrgustike jälgimiseks. Mobiilsideoperaatorid ja internetiteenuse osutajad on õiguslikult kohustatud SORMi paigaldama. See on paigaldatud kõikidesse Venemaa andmekeskustesse, kõikidesse interneti vahetuspunktidesse ja suurtesse otsingumootoritesse. Kasutajaliiklus kopeeritakse eraldi serverisse või föderaalsele julgeolekuteenistusele (FSB) kättesaadavasse andmekeskusesse. SORM kogub teavet kasutaja füüsilise asukoha, tegevusmustrite, seadme kasutusaja, kasutaja käitumise ning eri SIM-kaartide kasutamise kohta ühes või mitmes seadmes. Seda saab kasutada tagasiulatuvalt ja ilma teenuseosutaja teadmata. SORMi on kasutatud selleks, et võtta sihikule ajakirjanikke, opositsioonitegelasi, vähemusrühmi ja tavakodanikke SORMi on kasutatud ka selleks, et anda kohtu alla Venemaa opositsiooni toetajaid, juhte nagu Aleksei Navalnõi, meeleavalduste korraldajaid, Venemaa ametivõimude jaoks kriitilisi internetikontosid hallanud või poliitilise olukorra kohta kokkuvõtteid teinud isikuid ning Ukraina-vastase agressioonisõja vastu võitlevaid aktiviste. SORMi on kasutatud ka selleks, et pidada ennetavalt kinni valitsusvastases tegevuses kahtlustatavaid isikuid. SORMil on olnud suur mõju Venemaa kodanike võimele saada Ukraina-vastase agressioonisõja kohta erapooletut teavet. Seda kasutati ka tuhandetelt lääne veebisaitidelt ja -teenustelt lähtuva liikluse ning neile juurdepääsu blokeerimiseks.	13.7.2026

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
			LLC Citadel on seotud SORMi, sealhulgas telekommunikatsioonivõrkudesse integreeritud riist- ja tarkvara arendamise, tarnimise ja hooldamisega, võimaldades luureagentuuridel kogu andmeliiklusele otse ligi pääseda. SORM hõlmab telekommunikatsiooniteenuse osutajate rajatistesse paigutatud seireseadmeid. Kõnealused seireseadmeid edastavad Venemaa valitsuse luureasutusele teavet, sealhulgas telefonikõnede, tekstisõnumite, e-kirjade ja internetiliikluse kohta. SORM hõlbustab ka juurdepääsu sõnumirakendusega seotud sideandmetele, metaandmetele, mobiilinumbritele, telefonitunnustele, asukohatuvastusele, nimedele, e-posti aadressidele ja IP-aadressidele. LLC Citadel on peamine SORMi tarnija, mis vastab FSB kehtestatud pealtkuulamisnõuetele ja toetab Venemaa sideseiretaristu toimimist. LLC Citadel tegutseb raamistikus, mille on kehtestanud ja mille üle teevad järelevalvet Venemaa ametiasutused. Kõnealused ametiasutused kiidavad heaks SORMi kasutamise tehnilised nõuded, nõuavad, et operaatorid kooskõlastaksid rakenduskavasid, jälgivad nõuetele vastavust ja kasutavad seadmeid otseseks pealtkuulamiseks. Seega töötab LLC Citadel välja ja tarnib seadmeid, mis on spetsiaalselt ette nähtud FSB kindlaks määratud seirenõuete täitmiseks. Seega toetab Mikhail Fomin materiaalselt inimõiguste raskeid rikkumisi ning kodanikuühiskonna ja demokraatliku opositsiooni represseerimist.	

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
92.	Alexander Vladimirovich GNUTOV (vene keeles: Александр Владимирович ГНУТОВ)	Ametikoht: karistuskoloonia nr 10 juht (alates 2024) Endine karistuskoloonia nr 10 asejuht (2022–2024) Sünniaeg: 9.8.1980 Kodakondsus: Venemaa Sugu: mees Passi nr: 6100202615	Alexander Gnutov on Mordva Vabariigi Zubovo-Poljanski rajooni Udarnõi külas asuva karistuskoloonia nr 10 juht. Kõnealusel ametikohal teeb ta otsest järelevalvet karistuskoloonias nr 10 toimepandud tegude üle ning ei ole taganud kinnipeetavate õiguste kaitset ja turvalisust ega avalikku korda ning vastutab selle eest. Seetõttu vastutab Alexander Gnutov vangide väärkohtlemise eest, mille on toime pannud karistuskoloonia nr 10 töötajad. Karistuskoloonias nr 10 on hoitud sadu okupeeritud Ukraina aladel kinni peetud Ukraina sõjavange ja Ukraina tsiviilisikuid. Endised kinnipeetavad on teatanud ebainimlikust ja alandavast kohtlemisest ja piinamisest, sealhulgas elektrišokkidest, peksmisest, sunnist püsida pikalt ühes asendis (mis on põhjustanud troofilisi haavandeid), seksuaalvägivallast, hukkamise lavastamisest ja arstiabi andmisest keeldumisest. Tsiviilelanikke koheldakse samamoodi nagu sõjavange ning neid hoitakse ilma kohtumõistmiseta või ilma nende staatust määratlemata. Inimõiguste kaitsjad on alates 2012. aastast teatanud ebainimlikest tingimustest ja piinamisest karistuskoloonias nr 10, sealhulgas Venemaa vangide suhtes. Seetõttu vastutab Alexander Gnutov inimõiguste raskete rikkumiste, sealhulgas piinamise ja muu julma, ebainimliku või alandava kohtlemise eest.	13.7.2026

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
93.	Alexei Vladimirovich ANASHKIN (vene keeles: Алексей Владимирович АНАШКИН)	Ametikoht: karistuskoloonia nr 10 asejuht Sünniaeg: 9.6.1978 Kodakondsus: Venemaa Sugu: mees Passi nr: 8902524698	Alexei Anashkin on Mordva Vabariigi Zubovo-Poljanski rajooni Udarnõi külas asuva karistuskoloonia nr 10 asejuht. Kõnealusel ametikohal teeb ta otsest järelevalvet karistuskoloonias nr 10 toimepandud tegude üle ning ei ole taganud kinnipeetavate õiguste kaitset ja turvalisust ega avalikku korda ning vastutab selle eest. Seetõttu vastutab Alexei Anashkin vangide väärkohtlemise eest, mille on toime pannud karistuskoloonia nr 10 töötajad. Karistuskoloonias nr 10 on hoitud sadu okupeeritud Ukraina aladel kinni peetud Ukraina sõjavange ja Ukraina tsiviilisikuid. Endised kinnipeetavad on teatanud ebainimlikust ja alandavast kohtlemisest ja piinamisest, sealhulgas elektrišokkidest, peksmisest, sunnist püsida pikalt ühes asendis (mis on põhjustanud troofilisi haavandeid), seksuaalvägivallast, hukkamise lavastamisest ja arstiabi andmisest keeldumisest. Tsiviilelanikke koheldakse samamoodi nagu sõjavange ning neid hoitakse ilma kohtumõistmiseta või ilma nende staatust määratlemata. Inimõiguste kaitsjad on alates 2012. aastast teatanud ebainimlikest tingimustest ja piinamisest selles asutuses, sealhulgas Venemaa vangide suhtes. Seetõttu vastutab Alexei Anashkin inimõiguste raskete rikkumiste, sealhulgas piinamise ja muu julma, ebainimliku või alandava kohtlemise eest.	13.7.2026

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
94.	Egor Viktorovich AVERKIN (vene keeles: Егор Викторович АВЕРКИН)	Ametikoht: karistuskoloonia nr 10 asejuht Sünniaeg: 8.10.1992 Kodakondsus: Venemaa Sugu: mees Passi nr: 8912267789	Egor Averkin on Mordva Vabariigi Zubovo-Poljanski rajooni Udarnõi külas asuva karistuskoloonia nr 10 asejuht. Kõnealusel ametikohal teeb ta otsest järelevalvet karistuskoloonias nr 10 toimepandud tegude üle ning ei ole taganud kinnipeetavate õiguste kaitset ja turvalisust ega avalikku korda ning vastutab selle eest. Seetõttu vastutab Egor Averkin vangide väärkohtlemise eest, mille on toime pannud karistuskoloonia nr 10 töötajad. Karistuskoloonias nr 10 on hoitud sadu okupeeritud Ukraina aladel kinni peetud Ukraina sõjavange ja Ukraina tsiviilisikuid. Endised kinnipeetavad on teatanud ebainimlikust ja alandavast kohtlemisest ja piinamisest, sealhulgas elektrišokkidest, peksmisest, sunnist püsida pikalt ühes asendis (mis on põhjustanud troofilisi haavandeid), seksuaalvägivallast, hukkamise lavastamisest ja arstiabi andmisest keeldumisest. Tsiviilelanikke koheldakse samamoodi nagu sõjavange ning neid hoitakse ilma kohtumõistmiseta või ilma nende staatust määratlemata. Inimõiguste kaitsjad on alates 2012. aastast teatanud ebainimlikest tingimustest ja piinamisest selles asutuses, sealhulgas Venemaa vangide suhtes. Seetõttu vastutab Egor Averkin inimõiguste raskete rikkumiste, sealhulgas piinamise ja muu julma, ebainimliku või alandava kohtlemise eest.	13.7.2026

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
95.	Alexander Anatolevich GRISHANIN (vene keeles: Александр Анатольевич ГРИШАНИН)	Ametikoht: karistuskoloonia nr 10 asejuht Sünniaeg: 6.10.1991 Kodakondsus: Venemaa Sugu: mees Passi nr: 8911222216	Alexander Grishanin on Mordva Vabariigi Zubovo-Poljanski rajooni Udarnõi külas asuva karistuskoloonia nr 10 asejuht. Kõnealusel ametikohal teeb ta otsest järelevalvet karistuskoloonias nr 10 toimepandud tegude üle ning ei ole taganud kinnipeetavate õiguste kaitset ja turvalisust ega avalikku korda ning vastutab selle eest. Seetõttu vastutab Alexander Grishanin vangide väärkohtlemise eest, mille on toime pannud karistuskoloonia nr 10 töötajad. Karistuskoloonias nr 10 on hoitud sadu okupeeritud Ukraina aladel kinni peetud Ukraina sõjavange ja Ukraina tsiviilisikuid. Endised kinnipeetavad on teatanud ebainimlikust ja alandavast kohtlemisest ja piinamisest, sealhulgas elektrišokkidest, peksmisest, sunnist püsida pikalt ühes asendis (mis on põhjustanud troofilisi haavandeid), seksuaalvägivallast, hukkamise lavastamisest ja arstiabi andmisest keeldumisest. Tsiviilelanikke koheldakse samamoodi nagu sõjavange ning neid hoitakse ilma kohtumõistmiseta või ilma nende staatust määratlemata. Inimõiguste kaitsjad on alates 2012. aastast teatanud ebainimlikest tingimustest ja piinamisest selles asutuses, sealhulgas Venemaa vangide suhtes. Seetõttu vastutab Alexander Grishanin inimõiguste raskete rikkumiste, sealhulgas piinamise ja muu julma, ebainimliku või alandava kohtlemise eest.	13.7.2026

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
96.	Semyon Viktorovich KUZNETSOV (vene keeles: Семен Викторович КУЗНЕЦОВ)	Ametikoht: karistuskoloonia nr 10 asejuht Sünniaeg: 18.11.1982 Kodakondsus: Venemaa Sugu: mees Passi nr: 79271857062	Semyon Kuznetsov on Mordva Vabariigi Zubovo-Poljanski rajooni Udarnõi külas asuva karistuskoloonia nr 10 asejuht. Kõnealusel ametikohal teeb ta otsest järelevalvet karistuskoloonias nr 10 toimepandud tegude üle ning ei ole taganud kinnipeetavate õiguste kaitset ja turvalisust ega avalikku korda ning vastutab selle eest. Seetõttu vastutab Semyon Kuznetsov vangide väärkohtlemise eest, mille on toime pannud karistuskoloonia nr 10 töötajad. Karistuskoloonias nr 10 on hoitud sadu okupeeritud Ukraina aladel kinni peetud Ukraina sõjavange ja Ukraina tsiviilisikuid. Endised kinnipeetavad on teatanud ebainimlikust ja alandavast kohtlemisest ja piinamisest, sealhulgas elektrišokkidest, peksmisest, sunnist püsida pikalt ühes asendis (mis on põhjustanud troofilisi haavandeid), seksuaalvägivallast, hukkamise lavastamisest ja arstiabi andmisest keeldumisest. Tsiviilelanikke koheldakse samamoodi nagu sõjavange ning neid hoitakse ilma kohtumõistmiseta või ilma nende staatust määratlemata. Inimõiguste kaitsjad on alates 2012. aastast teatanud ebainimlikest tingimustest ja piinamisest selles asutuses, sealhulgas Venemaa vangide suhtes. Seetõttu vastutab Semyon Kuznetsov inimõiguste raskete rikkumiste, sealhulgas piinamise ja muu julma, ebainimliku või alandava kohtlemise eest.	13.7.2026

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
97.	Ivan Vasilyevich VESHKIN (vene keeles: Иван Васильевич ВЕШКИН)	Ametikoht: karistuskoloonia nr 10 asejuht Sünniaeg: 22.12.1991 Kodakondsus: Venemaa Sugu: mees Passi nr: 8903739994	Ivan Veshkin on Mordva Vabariigi Zubovo-Poljanski rajooni Udarnõi külas asuva karistuskoloonia nr 10 asejuht. Kõnealusel ametikohal teeb ta otsest järelevalvet karistuskoloonias nr 10 toimepandud tegude üle ning ei ole taganud kinnipeetavate õiguste kaitset ja turvalisust ega avalikku korda ning vastutab selle eest. Seetõttu vastutab Ivan Veshkin vangide väärkohtlemise eest, mille on toime pannud karistuskoloonia nr 10 töötajad. Karistuskoloonias nr 10 on hoitud sadu okupeeritud Ukraina aladel kinni peetud Ukraina sõjavange ja Ukraina tsiviilisikuid. Endised kinnipeetavad on teatanud ebainimlikust ja alandavast kohtlemisest ja piinamisest, sealhulgas elektrišokkidest, peksmisest, sunnist püsida pikalt ühes asendis (mis on põhjustanud troofilisi haavandeid), seksuaalvägivallast, hukkamise lavastamisest ja arstiabi andmisest keeldumisest. Tsiviilelanikke koheldakse samamoodi nagu sõjavange ning neid hoitakse ilma kohtumõistmiseta või ilma nende staatust määratlemata. Inimõiguste kaitsjad on alates 2012. aastast teatanud ebainimlikest tingimustest ja piinamisest selles asutuses, sealhulgas Venemaa vangide suhtes. Seetõttu vastutab Ivan Veshkin inimõiguste raskete rikkumiste, sealhulgas piinamise ja muu julma, ebainimliku või alandava kohtlemise eest.	13.7.2026

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
98.	Galina Vasilievna MOKSHANOVA (vene keeles: Галина Васильевна МОКШАНОВА)	Ametikoht: karistuskoloonia nr 10 meditsiiniosakonna nr 13 juht Sünniaeg: 16.1.1966 Kodakondsus: Venemaa Sugu: naine Passi nr: 8910200628	Galina Mokshanova on Mordva Vabariigi Zubovo-Poljanski rajooni Udarnõi külas asuva karistuskoloonia nr 10 meditsiiniosakonna nr 13 juht. Kõnealusel ametikohal ta kavandab, juhib, korraldab ja hõlbustab karistuskoloonia nr 10 meditsiiniteenistuste tegevust. Seetõttu vastutab Galina Mokshanova vangide väärkohtlemise eest, mille on toime pannud karistuskoloonia nr 10 töötajad. Karistuskoloonias nr 10 on hoitud sadu okupeeritud Ukraina aladel kinni peetud Ukraina sõjavange ja Ukraina tsiviilisikuid. Endised kinnipeetavad on teatanud ebainimlikust ja alandavast kohtlemisest ja piinamisest, sealhulgas elektrišokkidest, peksmisest, sunnist püsida pikalt ühes asendis (mis on põhjustanud troofilisi haavandeid), seksuaalvägivallast, hukkamise lavastamisest ja arstiabi andmisest keeldumisest. Tsiviilelanikke koheldakse samamoodi nagu sõjavange ning neid hoitakse ilma kohtumõistmiseta või ilma nende staatust määratlemata. Inimõiguste kaitsjad on alates 2012. aastast teatanud ebainimlikest tingimustest ja piinamisest selles asutuses, sealhulgas Venemaa vangide suhtes. Seetõttu vastutab Galina Mokshanova inimõiguste raskete rikkumiste, sealhulgas piinamise ja muu julma, ebainimliku või alandava kohtlemise eest.	13.7.2026“.

2) Jaotisse „B. Juriidilised isikud, üksused ja asutused“ lisatakse järgmised kanded:

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
„3.	VK (varem Mail.ru group, VK Company Limited) (vene keeles: VK)	Aadress: Moskva, 125167, Leningradsky prospekt 39, bld. 79 Vk.com Vk.company INN (Venemaa maksukohustuslasena registreerimise number): 3900015862 TIN (maksukohustuslasena registreerimise number): 3900015862 OGRN (äriregistri number): 1233900010585	VK on üks peamisi tehnoloogiaettevõtteid Venemaal. Ta pakub e-posti ja vestlusteenuseid ning haldab rakendusi ja sotsiaalmeedia veebisaiti VKontakte. VK on Communication Platform LLC, riigi toetatava mobiilirakenduse Max arendaja ja haldaja – emaettevõtja. Rakenduse Max arendamise järelevalvet tegi föderaalne julgeolekuteenistus (FSB), kes kehtestas nõuded, mida rakenduse Max arendajad pidid täitma. Rakenduse Max tuleb eelpaigaldada kõigile Venemaal müüdavatele mobiiltelefonidele ja tahvelarvutitele ning see on integreeritud Gosuslugi teenusega. Paljude ekspertide sõnul on rakendusel Max ulatuslikud jälgimisfunktsioonid ja võime jälgida teabevahetust, sealhulgas virtuaalsete privaatvõrkude (VPNid) kasutamist, koguda andmeid muude telefonile paigaldatud rakenduste kohta, jälgida aadressiraamatut, teha kindlaks kasutaja asukoht ning paigaldada sõltumatuid uuendusi. Rakenduse Max kasutuselevõtu ja edendamisega Venemaa riigi poolt on kaasnenud muude sõltumatute rakenduste, näiteks WhatsAppi ja Telegrami mahasurumine ja blokeerimine ning kampaania, mille eesmärk on piirata VPNide kasutamist, mis võimaldas kasutajatel pääseda juurde Venemaal blokeeritud sisule.	13.7.2026

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
			Teave, mille Venemaa ametiasutused kogusid rakenduse Max kaudu, oli aluseks Venemaa kodaniku trahvimisele rakenduses postitatud sisu eest. Rakendus Max on saanud kasu asjaolust, et valitsus on kehtestanud blokeerinud juurdepääsu Lääne konkurentidele ja sõltumatutele konkurentidele, näiteks Instagramile, Facebookile, Telegramile ja WhatsAppile, mis on võimaldanud tal suurendada oma tulusid ja turuosa. VK on teinud koostööd Venemaa ametivõimudega nende repressiivses tegevuses, sealhulgas andes neile üle andmeid oma teenuste kasutajate kohta, kes postitasid Venemaa Ukraina-vastast agressioonisõda kritiseerivat sisu või muud ametivõimude poolt keelatud sisu. VK on osalenud ka valitsuse korraldusel kehtestatud keelus kasutada VPNe, mille kaudu Venemaa internetikasutajatel oli varem juurdepääs sõltumatule sisule internetis. Seega pakub VK tehnilist tuge kodanikuühiskonna ja demokraatliku opositsiooni represseerimiseks, sealhulgas abistades ja hõlbustades neid.	

ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2026/1709/oj

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
4.	Communication Platform LLC (vene keeles: Акционерное Общество Инвестиционная Компания Коммуникационная Платформа)	Aadress: PR-KT LENINGRADSKII D. 39, STR. 79, 125167 MOSCOW, Russian Federation www.complatform.ru mail@complatform.ru INN (Venemaa maksukohustuslasena registreerimise number): 9714058267 TIN (maksukohustuslasena registreerimise number): 9714058267	Communication Platform LLC on VK (varem VKontakte) tütarettevõtja ning riigi toetatava mobiiltelefonirakenduse Max arendaja ja haldaja. Rakenduse Max arendamise järelevalvet tegi föderaalne julgeolekuteenistus (FSB), kes kehtestas nõuded, mida arendajad pidid täitma. Rakendus Max tuleb eelpaigaldada kõigile Venemaal müüdavatele mobiiltelefonidele ja tahvelarvutitele ning see on integreeritud Gosuslugi teenusega. Paljude ekspertide sõnul on mobiilirakendusel Max ulatuslikud jälgimisfunktsioonid ja võime jälgida teabevahetust, sealhulgas virtuaalsete privaatvõrkude (VPNid) kasutamist, koguda andmeid muude telefonile paigaldatud rakenduste kohta, jälgida aadressiraamatut, teha kindlaks kasutaja asukoht ning paigaldada sõltumatuid uuendusi. Rakenduse Max kasutuselevõtu ja edendamisega Venemaa riigi poolt on kaasnenud muude sõltumatute rakenduste, näiteks WhatsAppi ja Telegrami mahasurumine ja blokeerimine ning kampaania, mille eesmärk on piirata VPNide kasutamist, mis võimaldas kasutajatel pääseda juurde Venemaal blokeeritud sisule. Teave, mille Venemaa ametiasutused kogusid rakenduse Max kaudu, oli aluseks Venemaa kodaniku trahvimisele rakenduses postitatud sisu eest. Seega pakub Communication Platform LLC tehnilist tuge kodanikuühiskonna ja demokraatliku opositsiooni represseerimiseks, sealhulgas abistades ja hõlbustades neid.	13.7.2026

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
5.	VAS Experts (vene keeles: Общество с ограниченной ответственностью Вас Экспертс)	Aadress: Saint Petersburg, Avenue Liteyny 26, building a, office 5-13 OGRN: 1137847014337 INN (Venemaa maksukohustuslasena registreerimise number): 7841476577	VAS Experts toodab, arendab ja müüb nn operatiivsete otsingumeetmete süsteemiga (SORM) seotud riist- ja tarkvara. SORM on jälgimissüsteem, mida kasutatakse alates 1990. aastate keskpaigast interneti ja mobiilside kontrollimiseks Venemaal, täpsemalt telefonikõnede, e-kirjade, internetikasutuse, tekstisõnumite ja sotsiaalvõrgustike jälgimiseks. Mobiilsideoperaatorid ja internetiteenuse osutajad on õiguslikult kohustatud SORMi paigaldama. See on paigaldatud kõikidesse Venemaa andmekeskustesse, kõikidesse interneti vahetuspunktidesse ja suurtesse otsingumootoritesse . Kasutajaliiklus kopeeritakse eraldi serverisse või föderaalsele julgeolekuteenistusele (FSB) kättesaadavasse andmekeskusesse. SORM kogub teavet kasutaja füüsilise asukoha, tegevusmustrite, seadme kasutusaja, kasutaja käitumise ning eri SIM-kaartide kasutamise kohta ühes või mitmes seadmes. Seda saab kasutada tagasiulatuvalt ja ilma teenuseosutaja teadmata. SORMi on kasutatud selleks, et võtta sihikule ajakirjanikke, opositsioonitegelasi, vähemusrühmi ja tavakodanikke. Seda on kasutatud ka selleks, et anda kohtu alla Venemaa opositsiooni toetajaid, juhte nagu Aleksei Navalnõi, meeleavalduste korraldajaid, Venemaa ametivõimude jaoks kriitilisi internetikontosid hallanud või poliitilise olukorra kohta kokkuvõtteid teinud isikuid ning Ukraina-vastase agressioonisõja vastu võitlevaid aktiviste. SORMi on kasutatud ka selleks, et pidada ennetavalt kinni valitsusvastases tegevuses kahtlustatavaid isikuid. SORMil on olnud suur mõju Venemaa kodanike võimele saada Ukraina-vastase agressioonisõja kohta erapooletut teavet. Seda kasutati ka tuhandetelt lääne veebisaitidelt ja -teenustelt lähtuva liikluse ning neile juurdepääsu blokeerimiseks.	13.7.2026

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
			VAS Experts on seotud SORMi, sealhulgas telekommunikatsioonivõrkudesse integreeritud riist- ja tarkvara arendamise, tarnimise ja hooldamisega, võimaldades seega luureagentuuridel kogu andmeliiklusele otse ligi pääseda. VAS Experts on peamine SORMi tarnija, mis vastab FSB kehtestatud pealtkuulamisnõuetele ja toetab Venemaa sideseiretaristu toimimist. VAS Experts tegutseb raamistikus, mille on kehtestanud ja mille üle teevad järelevalvet Venemaa ametiasutused. Kõnealused ametiasutused kiidavad heaks SORMi kasutamise tehnilised nõuded, nõuavad, et operaatorid kooskõlastaksid rakenduskavasid, jälgivad nõuetele vastavust ja kasutavad seadmeid otseseks pealtkuulamiseks. Seega töötab VAS Experts välja ja tarnib seadmeid, mis on spetsiaalselt ette nähtud FSB kindlaks määratud seirenõuete täitmiseks. Seega toetab VAS Experts materiaalselt inimõiguste raskeid rikkumisi ning kodanikuühiskonna ja demokraatliku opositsiooni represseerimist.	

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
6.	Norsi Trans Teise nimega: Closed Joint-Stock Company „Norsi-Trans“ (vene keeles: Закрытое Акционерное Общество „Норси-Транс“)	Aadress: 127015 Moscow, Bolshaya Novodmitrovskaya Street 12, building 15, floor 2, room 36 Registreerimise kuupäev: 16.1.2003 OGRN: 1037700030477 INN (Venemaa maksukohustuslasena registreerimise number): 7705051215	Closed Joint-Stock Company „Norsi-Trans“ toodab, arendab ja müüb nn operatiivsete otsingumeetmete süsteemiga (SORM) seotud riist- ja tarkvara. SORM on jälgimissüsteem, mida kasutatakse alates 1990. aastate keskpaigast interneti ja mobiilside kontrollimiseks Venemaal, täpsemalt telefonikõnede, e-kirjade, internetikasutuse, tekstisõnumite ja sotsiaalvõrgustike jälgimiseks. Mobiilsideoperaatorid ja internetiteenuse osutajad on õiguslikult kohustatud SORMi paigaldama. See on paigaldatud kõikidesse Venemaa andmekeskustesse, kõikidesse interneti vahetuspunktidesse ja suurtesse otsingumootoritesse. Kasutajaliiklus kopeeritakse eraldi serverisse või föderaalsele julgeolekuteenistusele kättesaadavasse andmekeskusesse. SORM kogub teavet kasutaja füüsilise asukoha, tegevusmustrite, seadme kasutusaja, kasutaja käitumise ning eri SIM-kaartide kasutamise kohta ühes või mitmes seadmes. Seda saab kasutada tagasiulatuvalt ja ilma teenuseosutaja teadmata. SORMi on kasutatud selleks, et võtta sihikule ajakirjanikke, opositsioonitegelasi, vähemusrühmi ja tavakodanikke. Seda on kasutatud ka selleks, et anda kohtu alla Venemaa opositsiooni toetajaid, juhte nagu Aleksei Navalnõi, meeleavalduste korraldajaid, Venemaa ametivõimude jaoks kriitilisi internetikontosid hallanud või poliitilise olukorra kohta kokkuvõtteid teinud isikuid ning Ukraina-vastase agressioonisõja vastu võitlevaid aktiviste. Seda kasutati ka selleks, et pidada ennetavalt kinni valitsusvastases tegevuses kahtlustatavaid isikuid. SORMil on olnud suur mõju venelaste võimele saada Ukraina-vastase agressioonisõja kohta erapooletut teavet. Seda kasutati ka tuhandetelt lääne veebisaitidelt ja -teenustelt lähtuva liikluse ning neile juurdepääsu blokeerimiseks.	13.7.2026

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
			Norsi-Trans on seotud SORMi, sealhulgas telekommunikatsioonivõrkudesse integreeritud riist- ja tarkvara arendamise, tarnimise ja hooldamisega, võimaldades seega luureagentuuridel kogu andmeliiklusele otse ligi pääseda. SORM hõlmab telekommunikatsiooniteenuse osutajate rajatistesse paigutatud seireseadmeid. Kõnealused seireseadmed edastavad Venemaa valitsuse luureasutusele teavet, sealhulgas telefonikõnede, tekstisõnumite, e-kirjade ja internetiliikluse kohta. SORM hõlbustab ka juurdepääsu sõnumirakendusega seotud sideandmetele, metaandmetele, mobiilinumbritele, telefonitunnustele, asukohatuvastusele, nimedele, e-posti aadressidele ja IP-aadressidele. Norsi-Trans on peamine SORMi tarnija, mis vastab FSB kehtestatud pealtkuulamisnõuetele ja toetab Venemaa sideseiretaristu toimimist. Norsi-Trans tegutseb raamistikus, mille on kehtestanud ja mille üle teevad järelevalvet Venemaa ametiasutused. Kõnealused ametiasutused kiidavad heaks SORMi kasutamise tehnilised nõuded, nõuavad, et operaatorid kooskõlastaksid rakenduskavasid, jälgivad nõuetele vastavust ja kasutavad seadmeid otseseks pealtkuulamiseks. Seega töötab Norsi Trans välja ja tarnib seadmeid, mis on spetsiaalselt ette nähtud FSB kindlaks määratud seirenõuete täitmiseks. Seega toetab Norsi-Trans materiaalselt inimõiguste raskeid rikkumisi ning kodanikuühiskonna ja demokraatliku opositsiooni represseerimist.	

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
7.	LLC Citadel (vene keeles: Общество с ограниченной ответственностью „Цитадель“)	Aadress: 127015 Moscow, Intra-city municipal territory municipal district Butyrsky, Novodmitrovskaya Street 2B OGRN: 1157746895690 INN (Venemaa maksukohustuslasena registreerimise number): 9701012339 Aadress: 603098, Nizhny Novgorod, pr. Gagarina, 50 (Korpus 9), BTS „Chiornaya Zhemchuzhina“ OGRN: 1055238018098 INN (Venemaa maksukohustuslasena registreerimise number): 5260146265	LLC Citadel tegutseb Moskvas ja Nižni Novgorodis ning arendab, rakendab ja toetab nn operatiivsete otsingumeetmete süsteemi (SORM) tarkvara ja riistvara. LLC Citadel on suurim SORMi riist- ja tarkvara tootja ja väidetavalt kõige olulisem tarnija Venemaal. SORM on jälgimissüsteem, mida kasutatakse alates 1990. aastate keskpaigast interneti ja mobiilside kontrollimiseks Venemaal, täpsemalt telefonikõnede, e-kirjade, internetikasutuse, tekstisõnumite ja sotsiaalvõrgustike jälgimiseks. Mobiilsideoperaatorid ja internetiteenuse osutajad on õiguslikult kohustatud SORMi paigaldama. See on paigaldatud kõikidesse Venemaa andmekeskustesse, kõikidesse interneti vahetuspunktidesse ja suurtesse otsingumootoritesse. Kasutajaliiklus kopeeritakse eraldi serverisse või föderaalsele julgeolekuteenistusele (FSB) kättesaadavasse andmekeskusesse. SORM kogub teavet kasutaja füüsilise asukoha, tegevusmustrite, seadme kasutusaja, kasutaja käitumise ning eri SIM-kaartide kasutamise kohta ühes või mitmes seadmes. Seda saab kasutada tagasiulatuvalt ja ilma teenuseosutaja teadmata. SORMi on kasutatud selleks, et võtta sihikule ajakirjanikke, opositsioonitegelasi, vähemusrühmi ja tavakodanikke. Seda on kasutatud ka selleks, et anda kohtu alla Venemaa opositsiooni toetajaid, juhte nagu Aleksei Navalnõi, meeleavalduste korraldajaid, Venemaa ametivõimude jaoks kriitilisi internetikontosid hallanud või poliitilise olukorra kohta kokkuvõtteid teinud isikuid ning Ukraina-vastase agressioonisõja vastu võitlevaid aktiviste. SORMi on kasutatud ka selleks, et pidada ennetavalt kinni valitsusvastases tegevuses kahtlustatavaid isikuid. Sellel on olnud suur mõju venelaste võimele saada Ukraina-vastase agressioonisõja kohta erapooletut teavet ning seda kasutati tuhandetelt lääne veebisaitidelt ja -teenustelt lähtuva liikluse ning neile juurdepääsu blokeerimiseks.	13.7.2026“.

	Nimi	Tuvastamisandmed	Põhjendused	Loetellu kandmise kuupäev
			LLC Citadel on seotud SORMi, sealhulgas telekommunikatsioonivõrkudesse integreeritud riist- ja tarkvara arendamise, tarnimise ja hooldamisega, võimaldades seega luureagentuuridel kogu andmeliiklusele otse ligi pääseda. SORM hõlmab telekommunikatsiooniteenuse osutajate rajatistesse paigutatud seireseadmeid. Kõnealused seireseadmed edastavad Venemaa valitsuse luureasutusele teavet, sealhulgas telefonikõnede, tekstisõnumite, e-kirjade ja internetiliikluse kohta. SORM hõlbustab ka juurdepääsu sõnumirakendusega seotud sideandmetele, metaandmetele, mobiilinumbritele, telefonitunnustele, asukohatuvastusele, nimedele, e-posti aadressidele ja IP-aadressidele. LLC Citadel on peamine SORMi tarnija, mis vastab FSB kehtestatud pealtkuulamisnõuetele ja toetab Venemaa sideseiretaristu toimimist. LLC Citadel tegutseb raamistikus, mille on kehtestanud ja mille üle teevad järelevalvet Venemaa ametiasutused. Ametiasutused kiidavad heaks SORMi kasutamise tehnilised nõuded, nõuavad, et operaatorid kooskõlastaksid rakenduskavasid, jälgivad nõuetele vastavust ja kasutavad seadmeid otseseks pealtkuulamiseks. Seega töötab LLC Citadel välja ja tarnib seadmeid, mis on spetsiaalselt ette nähtud FSB kindlaks määratud seirenõuete täitmiseks. Seega toetab LLC Citadel materiaalselt inimõiguste raskeid rikkumisi ning kodanikuühiskonna ja demokraatliku opositsiooni represseerimist.	